

UMEÅ UNIVERSITET

REGEL - ARBETSORDNING FÖR UMEÅ UNIVERSITET

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2025-12-04
Dnr:	FS 1.1-2156-25
Beslutad av:	Universitetsstyrelsen
Giltighetstid:	2026-01-01 - Tillsvdare
Område:	Beslutsstruktur, delegation och organisation
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Denna arbetsordning ersätter FS 1.1-1769-23 (2023-10-04)

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

Regel - Arbetsordning för umeå universitet.....	1
1. Beskrivning.....	1
2. Bakgrund	1
3. Organisation.....	1
3.1. Organisationsschema.....	1
4. Universitetsstyrelsen	2
4.1. Universitetsstyrelsens roll	2
4.2. Universitetsstyrelsens sammansättning	2
4.3. Universitetsstyrelsens uppgifter.....	3
4.4. Universitetsstyrelsens utskott och kommittéer.....	3
4.4.1. Universitetsstyrelsens budgetkommitté	3
4.4.2. Universitetsstyrelsens revisionsutskott	3
5. Rektor	4
5.1. Utseende och rekrytering av rektor.....	4
5.1.1. Rekrytering och utseende av ny rektor	4
5.1.2. Omförordnande av sittande rektor	4
5.1.2.1. Utvärdering	4
5.2. Hörandeförsamling	5
5.2.1. Hörandeförsamlingens uppdrag	5
5.2.2. Hörandeförsamlingens sammansättning	5
5.2.3. Sammanträdesformer	6
5.3. Rektors roll	6
5.4. Rektors uppgifter.....	6
5.5. Former för rektors beslutsfattande	6
6. Prorektor	7
6.1. Utseende av prorektor.....	7
6.2. Prorektors roll	7
6.3. Prorektors uppgifter.....	7
6.4. Utseende av prorektor.....	8

UMEÅ UNIVERSITET

7.	Universitetsdirektör	8
8.	Universitetsledning och rektors ledningsgrupp	8
9.	Vicerektorer	8
10.	Beslutande och rådgivande organ på universitetsgemensam nivå	8
	10.1. Beslutande organ	9
	10.1.1. Disciplinnämnden	9
	10.1.2. Elektorsförsamlingen	9
	10.1.3. Norrlands universitetssjukvårdsstyrelse	9
	10.1.4. Personalansvarsnämnden	9
	10.2. Strategiska råd	9
	10.2.1. Arbetsmiljö- och lika villkorskommittén	9
	10.2.2. Övriga rådgivande organ	10
11.	Fakulteter	10
	11.1. Indelning i fakulteter	10
	11.2. Fakultetsnämndens uppgifter	10
	11.3. Fakultetsnämndernas sammansättning	11
	11.4. Utseende av ledamöter i fakultetsnämnden	11
	11.4.1. Dekan och prodekan	11
	11.4.2. Vetenskapligt kompetenta lärare	12
	11.4.3. Externa ledamöter	12
	11.4.4. Studenter	12
	11.5. Beslutsförhet	12
	11.6. Dekanens roll och uppgifter	12
	11.7. Former för dekanens beslutsfattande	13
	11.8. Övriga bestämmelser om fakulteternas organisation	13
	11.8.1. Fakultetens ledningsgrupp	13
	11.8.2. Kommittéer	13
12.	Institutioner, arbetsenheter och centrum	13
	12.1. Organisatoriska enheter på basnivå	13
	12.1.1. Institutioner	13
	12.1.2. Arbetsenheter	14
	12.1.3. Centrum	14

UMEÅ UNIVERSITET

12.1.4. Högskola	15
12.2. Institutionernas ledning	15
12.2.1. Prefekten som beslutsfattare	15
12.2.2. Utseende av prefekt	15
12.2.3. Institutionens ledningsgrupp	15
13. Internrevisionen, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Lärarhögskolan vid Umeå universitet.....	16
13.1. Internrevisionen	16
13.2. Umeå universitetsbibliotek.....	16
13.3. Universitetsförvaltningen	16
13.4. Lärarhögskolan vid Umeå universitet.....	17
13.4.1. Lärarhögskolans ledningsgrupp	17
14. Handläggning av ärenden.....	17
15. Rutiner för rapportering mellan olika organisatoriska nivåer	18

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

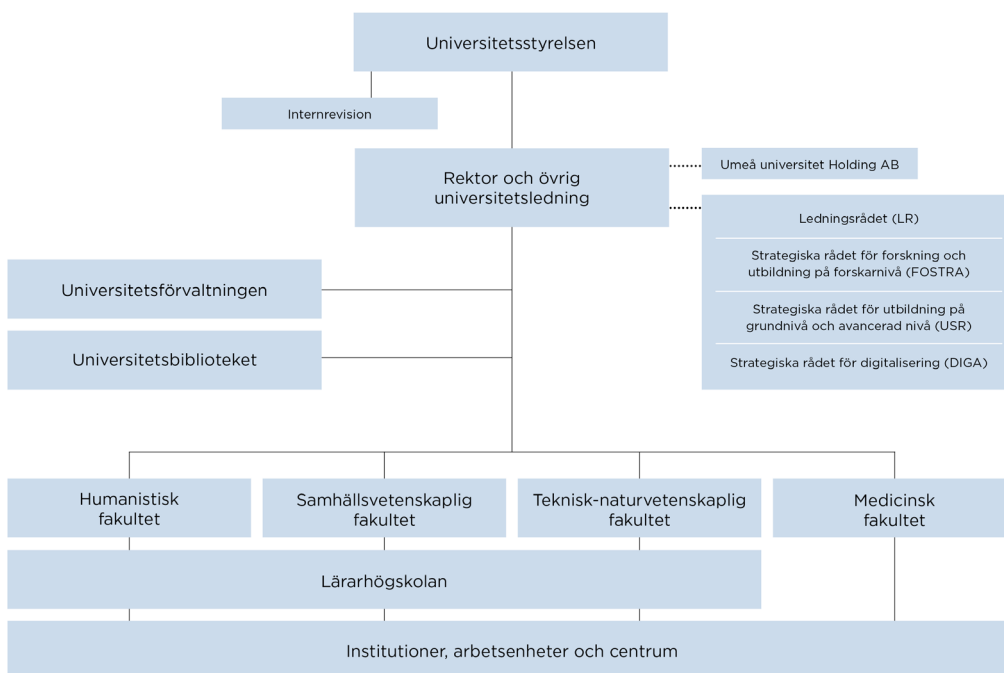
Umeå universitets arbetsordning beskriver universitetets styrelse, universitetets övergripande organisations- och beslutsstruktur samt de olika organens och funktionernas ansvar och uppgifter. I arbetsordningen anges även den lagstiftning och hantering som gäller för universitetets handläggning av beslutsärenden.

2. Bakgrund

Denna arbetsordning beskriver, i enlighet med 2 kap 2 § p 8 högskoleförordningen, Umeå universitets interna organisation, styrning och hur beslut fattas. Av rektors besluts- och delegationsordning framgår närmare vilken beslutanderätt som är delegerad till de olika organen och funktionerna. I de fall det finns författningsbestämmelser för specifika verksamheter gäller dessa även om de inte återges i arbetsordningen.

3. Organisation

3.1. Organisationsschema

UMEÅ UNIVERSITET

4. Universitetsstyrelsen

Avsnittet om universitetsstyrelsen utgår från den nationella regleringen i högskolelag och högskoleförordning samt universitetsstyrelsens arbetsordning fastställd av universitetsstyrelsen.

4.1. Universitetsstyrelsens roll

Universitetsstyrelsen är Umeå universitets högsta beslutande organ. Styrelsen har inseeende över universitetets alla angelägenheter och svarar för att dess uppgifter fullgörs¹.

4.2. Universitetsstyrelsens sammansättning

Universitetsstyrelsen ska bestå av en ordförande som utses av regeringen och högst fjorton andra ledamöter. Rektor ska ingå i styrelsen². Lärarna och studenterna vid universitetet har rätt att utse tre ledamöter vardera³. Lärarna har därtill att utse två gruppsuppleanter, första och andra suppleant, och studenterna har att utse en gemensam gruppsuppleant⁴. Närmare föreskrifter om formerna för utseende av lärare i styrelsen fastställs i särskild ordning av rektor. Prefekter, biträdande prefekter, ställföreträdande prefekter, föreståndare för arbetsenheter eller ledamöter i fakultetsnämnd kan inte samtidigt inneha dessa uppdrag och utgöra ledamot i styrelsen. Ordförande och övriga ledamöter utses av regeringen. Se tabellen nedan för fördelningen av ledamöter i styrelsen liksom vilket organ som utser ledamöterna inom respektive kategori.

Företrädare för de anställda har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden⁵. Universitetsstyrelsen utser vice ordförande inom sig⁶. Universitetsstyrelsen är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna, bland dem ordföranden och rektor, är närvarande⁷.

¹ 2 kap 2 § högskolelagen

² 2 kap 1 § högskoleförordningen

³ 2 kap 7 § högskoleförordningen

⁴ Arbetsordning för universitetsstyrelsen vid Umeå universitet (Dnr: FS 1.1-488-15)

⁵ 2 kap 4 § högskolelagen

⁶ 2 kap 1 § högskoleförordningen

⁷ 2 kap 4 § högskoleförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetsstyrelsen har följande sammansättning:

Kategori av ledamöter	Antal	Utses av	Tidsperiod
Ordförande	1	Regeringen	Tre år
Rektor	1	Regeringen	Sex år (vanligtvis)
Externa ledamöter	7	Regeringen	Tre år
Lärare Två (2) gruppuppseanter (första och andra)	3	Elektorsförsamling (se även avsnitt 8.1.3)	Tre år ⁸
Studenter En (1) gemensam gruppuppseant	3	Studentkårerna	Ett år

4.3. Universitetsstyrelsens uppgifter

Universitetsstyrelsen ska ha det ansvar som följer av lagar och förordningar. Universitetsstyrelsen ska besluta i viktigare frågor om verksamhetens övergripande inriktning och högskolans organisation. En mer detaljerad beskrivning av universitetsstyrelsens arbetsuppgifter, former för beslutsfattande och utseende, sammanträdesfrekvens etcetera återfinns i universitetsstyrelsens arbetsordning.

4.4. Universitetsstyrelsens utskott och kommittéer

4.4.1. Universitetsstyrelsens budgetkommitté

Vid Umeå universitet finns universitetsstyrelsens budgetkommitté med uppdrag att bereda ekonomiska ärenden inför styrelsebeslut samt att i förekommande fall, på delegation i styrelsens ställe, fatta beslut i ekonomiska frågor. Närmare bestämmelser och former för kommitténs arbete beslutas av universitetsstyrelsen.

4.4.2. Universitetsstyrelsens revisionsutskott

Universitetsstyrelsens revisionsutskott är ett rådgivande organ med syfte att bereda revisionsärenden inför styrelsebeslut och därmed effektivisera styrelsens arbete samt utgöra stöd i internrevisionens arbete. Revisionsutskottet sammanträder vanligtvis i god tid innan styrelsemöte, dvs. fem gånger per år.

⁸ Omval av enskild lärarrepresentant i universitetsstyrelsen kan inte ske, i de fall den enskilde ledamoten innehavt två, på varandra följande, mandatperioder om totalt sex år. Om denna tid infaller under gällande mandattid ska berörd ledamot utträda ur styrelsen och fyllnadsval ska ske. Rektor kan besluta om dispens från denna regel om särskilda skäl föreligger.

UMEÅ UNIVERSITET

5. Rektor

Avsnittet om rektor bygger i allt väsentligt på nationell lagstiftning. Vid de tillfällen då universitetet har att rekrytera en ny rektor fattar universitetsstyrelsen ett separat beslut om de mer exakta formerna för detta, inom ramen för gällande lagstiftning.

5.1. Utseende och rekrytering av rektor

Högskoleförordningen (1993:100) anger att rektor ska anställas genom beslut av regeringen för högst sex år efter förslag av styrelsen för högskolan. Anställningen får förnyas, dock högst två gånger om vardera högst tre år. Innan styrelsen lämnar sitt förslag ska den höra lärarna, övriga anställda och studenterna på det sätt som styrelsen har bestämt.

I sitt arbete med att föreslå rektor, ska styrelsen så långt möjligt ta fram kandidater av olika kön. Styrelsen ska för regeringen redovisa hur jämställdhetsaspekten har beaktats⁹. Behörig att vara rektor eller ställföreträdare för rektor är den som uppfyller behörighetskraven för anställning som professor eller lektor¹⁰.

5.1.1. Rekrytering och utseende av ny rektor

Inför de tillfällen då universitetet ska rekrytera en ny rektor ska universitetsstyrelsen fastställa kravprofil och tidsplan.

Universitetsstyrelsen utser inom sig en rekryteringskommitté som under ordförandens ledning ges det operativa ansvaret för processen. Rekryteringskommittén ska i sitt arbete samverka med hörandeförsamlingens presidium. Hörande av lärarna, övriga anställda och studenterna sker enligt avsnitt 5.2.

5.1.2. Omförordnande av sittande rektor

Om sittande rektor är tillgänglig för omförordnande avseende en första eller andra treårsperiod och meddelar att han eller hon är intresserad av detta, ska nedanstående process gälla inför universitetsstyrelsens förslag till regeringen. Om rektor meddelar att han eller hon ej är tillgänglig för ett omförordnande eller att det under omförordnadeprocessen framgår uppgifter som inte stöder ett omförordnande ska en reguljär rekryteringsprocess i öppen konkurrens vidtas enligt avsnitt 5.1.1. Universitetsstyrelsen ordförande ansvarar för ovanstående dialog med rektor.

5.1.2.1. Utvärdering

Universitetsstyrelsens ordförande och vice ordförande utvärderar sittande rektor avseende innevarande mandatperiod. Utvärderingen består i intervjuer med dekaner, överbibliotekarie, universitetsdirektör, studentkårer samt de lokala arbetstagarorganisationerna. Utvärderingen innebär en bedömning av förutsättningarna för att pröva ett omförordnande av rektor.

⁹ 2 kap 8 § högskoleförordningen
¹⁰ 2 kap 11 § högskoleförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetsstyrelsens ordförande presenterar resultatet av utvärderingen för universitetsstyrelsen som har att fatta beslut om att gå vidare i process för ett omförordnande eller inleda en reguljär rekryteringsprocess inklusive tidsplan för detta (se avsnitt 5.1.1).

Om styrelsen beslutar att inleda omförordnadeprocess tillställs utvärderingen hörandeförsamlingen. Hörandeförsamlingen har då att yttra sig rådgivande till universitetsstyrelsen enligt avsnitt 5.2.1.

5.2. Hörandeförsamling

Innan styrelsen lämnar sitt förslag på rektor till regeringen ska den höra lärarna, övriga anställda och studenterna på det sätt som styrelsen har bestämt. Vid Umeå universitet sker detta hörande genom hörandeförsamling.

5.2.1. Hörandeförsamlingens uppdrag

Hörandeförsamlingens uppdrag är att yttra sig rådgivande till universitetsstyrelsen avseende förslag till innehavare av befattningen som rektor.

Församlingen har att lämna ett skriftligt underlag med församlingens yttrande inför universitetsstyrelsens beslut om förslag till regeringen.

5.2.2. Hörandeförsamlingens sammansättning

Hörandeförsamlingen består av 89 ledamöter med följande sammansättning:

Kategori	Antal (antal grupp-suppleanter i parentes)
Lärare Umeå universitets elektorsförsamling (se avsnitt 8.1.3)	45 (15)
Övriga anställda Utsedda gemensamt av de tre lokala arbetstagarorganisationerna vid Umeå universitet	22 (7)
Studenter Utses på det sätt som studentkårerna vid Umeå universitet gemensamt kommer överens om.	22 (7)

Grupp-suppleanterna äger ej närvarorätt vid församlingens sammanträden utan träder in vid ordinarie ledamots frånvaro.

5.2.2.1 Hörandeförsamlingens presidium

Hörandeförsamlingen utser inom sig en mötesledning, benämnd presidium. Utseende av presidiets ledamöter sker efter förslag från dekanerna där samtliga fakulteter innehar en ledamot. Förslaget ska ske i samråd med studentkårerna och arbetstagarorganisationerna. Mötesledningen ska inneha rollerna ordförande, vice ordförande och sekreterare för hörandeförsamlingen.

UMEÅ UNIVERSITET

5.2.3. Sammanträdesformer

- Hörandeförsamlingen sammanträder slutet.
- Protokoll förs vid sammanträdena.
- Kallelse till hörandeförsamlingens *första* sammanträde skickas ut genom Universitetsförvaltningens försorg. Därefter kan Universitetsförvaltningen fortsätta att administrera kallelser och lokalbokningar om hörandeförsamlingen så önskar.
- Hörandeförsamlingen avgör formerna för yttrande till universitetsstyrelsen samt sitt beslutsfattande i övrigt.
- Vid rekrytering och utseende av ny rektor enligt avsnitt 5.1.1 har församlingen att i yttrandet överlämna en rangordnad förteckning över aktuella kandidater till rekryteringskommittén.

5.3. Rektors roll

Rektor är universitetets och myndighetens högsta chef och svarar under universitetsstyrelsen för andra frågor än de som ankommer universitetsstyrelsen att besluta om under förutsättning att inte annat är föreskrivet i lag eller förordning eller att styrelsen har beslutat om något annat¹¹. Rektor får delegera sina uppgifter om inte annat är särskilt föreskrivet.

5.4. Rektors uppgifter

Rektor leder det dagliga övergripande arbetet vid universitetet och är universitetets främste företrädare inåt och utåt. Rektor har rätt att teckna universitetets firma liksom att teckna kontrakt och avtal i universitetets namn¹². Rektor anställer universitetsdirektör samt utser dekaner och prodekaner efter nomineringar från respektive fakultets valberedning. Rektor kan utse en eller flera vicerektorer med de ansvarsområden rektor väljer. Rektor har även att fastställa universitetsgemensamma styrdokument som det inte ankommer universitetsstyrelsen att besluta om.

Av rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet framgår vilka ärenden rektor har att avgöra och vilka ärenden rektor delegerat vidare nedåt i organisationen. Delegationen innebär en överföring av beslutanderätten till ett underordnat organ eller en befattningshavare. Delegation ska vara skriftlig och undertecknad av den som delegerar uppgiften eller framgå av justerat protokoll från beslutsmöte av den beslutsinstans som delegerar uppgiften.

5.5. Former för rektors beslutsfattande

Formerna för rektors beslutsfattande ska innehålla följande delar:

1. Rektor fattar beslut i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet vid regelbundna och protokollförda beslutsmöten utifrån en i förväg upprättad dagordning.

¹¹ 2 kap 3 § högskoleförordningen

¹² Denna rätt tillkommer också universitetsdirektören och bitr. universitetsdirektören i enlighet med beslut av universitetsstyrelsen den 2 juni 2016 (FS 1.2.3-852-16).

UMEÅ UNIVERSITET

2. Dagordning och protokoll ska offentliggöras.
3. Studenterna har rätt att närvara vid beslutsmötena och vid behov kunna få anteckna avvikande mening i protokollet.
4. Beslut ska föregås av samverkan med arbetstagarorganisationerna i enlighet med det lokala samverkansavtalet.

6. Prorektor

Avsnittet om prorektor bygger i allt väsentligt på nationell lagstiftning. Högskoleförordningen säger att det ska finnas en ställföreträdande till rektor, men att benämningen på vederbörande är en lokal fråga för varje lärosäte att avgöra.

6.1. Utseende av prorektor

Inför universitetsstyrelsens beslut att utse prorektor, både vid utseende av ny person och omförordnande, har rektor att höra lärarna, övriga anställda och studenterna enligt motsvarande process som sker vid utseende av rektor i avsnitt 5.1.

Om sittande rektor omförordnas för en första eller andra treårsårsperiod och sittande prorektor meddelar att han eller hon är intresserad av ett omförordnande ska omförordnandeprocess genomföras. Universitetsstyrelsen beslutar då om tidsplan för denna process.

Rektor utvärderar sittande prorektor avseende innevarande mandatperiod. Utvärderingen består i intervjuer med dekaner, överbibliotekarie, universitetsdirektör, studentkårer samt de lokala arbetstagarorganisationerna. Utvärderingen innebär en bedömning av förutsättningarna för att pröva ett omförordnande. Om prorektor meddelar att han eller hon ej är tillgänglig för ett omförordnande eller att det under omförordnadeprocessen framgår uppgifter som inte stöder ett omförordnande ska process för utseende av ny prorektor genomföras. Universitetsstyrelsen beslutar om tidsplan för denna process. Rektor ansvarar för ovanstående dialog med prorektor.

Rektor presenterar resultatet av utvärderingen för universitetsstyrelsen som har att fatta beslut om att gå vidare i process för ett omförordnande eller inleda en process för utseende av ny prorektor inklusive tidsplan för detta.

6.2. Prorektors roll

Rektor ska ha en ställföreträdare som tjänstgör i rektors ställe när han eller hon inte är i tjänst. Ställföreträdaren ersätter även i övrigt rektor i den utsträckning som rektor själv bestämmer¹³. Rektors ställföreträdare ska benämnas prorektor.

6.3. Prorektors uppgifter

Prorektors arbetsuppgifter beslutas av rektor i samråd med tillträdande prorektor. I egenskap av rektors ställföreträdare tillkommer rätten att fatta beslut vid rektors frånvaro i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet eller i enlighet med annan särskild delegation.

¹³ 2 kap 10 § högskoleförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

6.4. Utseende av prorektor

Prorektor utses av universitetsstyrelsen¹⁴.

Prorektor utses för en tid om högst sex år på förslag från rektor. Uppdraget får förnyas. Mandatperioden ska i normalfallet följa rektors mandatperiod. Innan styrelsen utser prorektor ska den höra lärarna, övriga anställda och studenterna på det sätt som styrelsen har bestämt. Vid utseende av prorektor ska jämställdhetsaspekten beaktas.

7. Universitetsdirektör

Universitetsdirektören är chef över universitetsförvaltningen och beslutar om dess organisation. Universitetsdirektören har det övergripande ansvaret för myndighetsfrågor och kontakter mot departement och myndigheter samt innehar ansvaret för de universitetsgemensamma administrativa stödprocesserna för hela universitetet. Universitetsdirektören är universitetets högste administrativa chef och rapporterar direkt till rektor. Universitetsdirektören anställs av rektor och fattar beslut i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet.

Universitetsdirektören kan utse en biträdande universitetsdirektör som är ställföreträdande i universitetsdirektörens ställe och kan fatta beslut vid direktörens bortavaro.

8. Universitetsledning och rektors ledningsgrupp

Universitetsledningen utgörs av rektor, prorektor och universitetsdirektören, samt eventuella ytterligare funktioner som rektor beslutar om.

Rektors ledningsgrupp utgörs av universitetsledningen. Rektor avgör om ytterligare funktioner eller personer ska ingå i ledningsgruppen.

9. Vicerektorer

Rektor kan utse en eller flera vicerektorer med de ansvarsområden som rektor beslutar. Vicerektor får sina uppdrag direkt från rektor och rapporterar direkt till henne eller honom.

10. Beslutande och rådgivande organ på universitetsgemensam nivå

I detta avsnitt beskrivs beslutande och vissa rådgivande organ som finns på universitetsgemensam nivå.

¹⁴ 2 kap 10 § högskoleförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

10.1. Beslutande organ

Utöver universitetsstyrelsen och rektor finns följande beslutande organ på universitetsgemensam nivå.

10.1.1. Disciplinnämnden

Vid Umeå universitet finns en disciplinnämnd för vidtagande av disciplinära åtgärder mot studenter i enlighet med 10 kap. 3 § högskoleförordningen.

10.1.2. Elektorsförsamlingen

Vid Umeå universitet ska det finnas en elektorsförsamling. Elektorsförsamlingen ska bestå av 45 vetenskapligt kompetenta ledamöter samt 15 gruppsuppleanter som representerar universitetets fyra fakulteter enligt en proportionell fördelning efter antalet vetenskapligt kompetenta lärare per fakultet. Elektorsförsamlingens mandatperiod är fyraårig och församlingen tjänstgör som valförsamling vid utseende av lärarna i universitetsstyrelsen samt vid utseende av elektorer och ersättare till forskningsrådets elektorsförsamlingar vid region 5.¹⁵ Församlingen utgör även del av hörandeförsamling vid utseende av rektor (se avsnitt 5.2). Elektorsförsamlingen kan även tjänstgöra som valförsamling eller hörandeförsamling vid andra utseendeprocesser vid Umeå universitet. Närmare former för utseende av elektorsförsamlingens ledamöter och dess uppgifter fastställs av rektor.

10.1.3. Norrlands universitetssjukvårdsstyrelse

Vid Umeå universitet ska det finnas en universitetssjukvårdsstyrelse, benämnd Norrlands universitetssjukvårdsstyrelse. Universitetssjukvårdsstyrelsen är det gemensamma ledningsorganet mellan Umeå universitet och Region Västerbotten för styrning av universitetssjukvård enligt det nationella ALF-avtalet och det nationella TUA-avtalet.

10.1.4. Personalansvarsnämnden

Vid Umeå universitet finns en personalansvarsnämnd¹⁶. Personalansvarsnämnden prövar frågor om skiljande av anställning på grund av personliga skäl, disciplinansvar, åtalsanmälan samt avstängning.

10.2. Strategiska råd

Rektor kan inrätta strategiska råd som på universitetsgemensamnivå har att bereda frågor och ärenden innan beslut samt utgöra organ för erfarenhetsutbyte och samordning över organisationsgränserna.

10.2.1. Arbetsmiljö- och lika villkorskommittén

Vid Umeå universitet finns en Arbetsmiljö- och lika villkorskommitté (ALV-kommitté)¹⁷. Kommittén är skyddskommitté enligt arbetsmiljölagstiftningen och utgör en del av universitetets samverkansorganisation. Kommitténs uppgift är att ge riktlinjer, följa upp och analysera resultatet

¹⁵ Förordning (2012:520) om elektorsförsamling vid forskningsråd och ämnesråd

¹⁶ 2 kap 15 § högskoleförordningen

¹⁷ 6 kap 8 § Arbetsmiljölagen (1977:1160)

UMEÅ UNIVERSITET

av det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder, samt andra insatser som leder till en god arbets- och studiemiljö på lika villkor.

10.2.2. Övriga rådgivande organ

Rektor har att fatta beslut om de övriga rådgivande organ som kan behövas.

11. Fakulteter

Detta avsnitt reglerar universitetets indelning i fakulteter samt fakultetsnämndernas huvudsakliga uppgifter. I avsnittet regleras också fakultetsnämndernas sammansättning liksom hur de olika kategorierna av ledamöter utses. En mer specifik reglering av formerna för utseende av fakultetsnämndernas ledamöter fastställs av rektor.

11.1. Indelning i fakulteter

Umeå universitet är indelat i följande fyra fakulteter:

- Humanistisk fakultet,
- Medicinsk fakultet,
- Samhällsvetenskaplig fakultet, och
- Teknisk-naturvetenskaplig fakultet.

Varje fakultet består av de institutioner och de arbetsenheter som ingår i respektive fakultets verksamhetsområde. Fakulteten leds av en fakultetsnämnd med en ordförande, *dekan*, och en ställföreträdare till dekanen, *prodekan*. Majoriteten av fakultetsnämndernas ledamöter ska vara vetenskapligt kompetenta lärare. Fakultetsnämnderna har även en eller två externa ledamöter samt tre ledamöter utsedda av studenterna.

11.2. Fakultetsnämndens uppgifter

Fakultetsnämnderna utgör de vetenskapliga ledningsorganen och har det strategiska ansvaret för forskning samt utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Inom dessa verksamheter ingår det att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid universitetet kommer till nytta. Fakultetsnämnderna ansvarar för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning och utbildning inom fakultetens område.

Fakultetsnämnderna har till uppgift att:

- fastställa verksamhetsplan och verksamhetsberättelse för fakulteten gemensamt,
- fastställa budget för fakultetsgemensamma kostnader samt ramar till institutioner (mot-svarande),
- fastställa bokslut för fakulteten gemensamt,
- besluta om åtgärder vid över- eller underskott för fakulteten, samt
- besluta om utbildningsplaner och allmänna studieplaner.

I övrigt fattar fakultetsnämnderna beslut i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet.

UMEÅ UNIVERSITET

11.3. Fakultetsnämndernas sammansättning

Kategori av ledamöter	Antal	Utses av	Tidsperiod
Dekan/prodekan (ordförande/vice ordförande) Både dekan och prodekan ska vara professor eller universitetslektor	2	Rektor Efter nominering från valberedning	4 + 2+ 2 år ¹⁸
Vetenskapligt kompetenta lärare Tre suppleanter ska utses till de vetenskapligt kompetenta lärarna.	5-6	Valförsamling Efter nominering från valberedning	4 år ¹⁹
Extern ledamot Ska besitta bred erfarenhet från exempelvis offentlig verksamhet och/ eller näringsliv. En suppleant till den externa ledamoten får utses	1-2	Rektor Efter nominering från valberedning	4 år ¹⁹
Studenter Upp till tre gemensamma grupp-suppleanter får utses. En av studenterna bör representera utbildning på forskarnivå	3	Studentkårerna	Enligt studentkårens beslut (vanligen ett år)
	11-13		

11.4. Utseende av ledamöter i fakultetsnämnden

Närmare föreskrifter, utöver vad som anges nedan, om formerna för utseende av dekan och prodekan, de vetenskapligt kompetenta lärarna samt extern ledamot fastställs av rektor.

11.4.1. Dekan och prodekan

Dekan och prodekan utses av rektor efter nomineringar från respektive fakultets valberedning. Nomineringen ska föregås av ett samråd mellan rektor och valberedning. Dekan och prodekan ska vara vid universitetet tillsvidareanställd professor eller universitetslektor.

¹⁸ Dekan och prodekan kan vardera utses för två på varandra följande mandatperioder om totalt åtta (8) år. Om prodekan utses till dekan får de sammanlagda mandatperioderna som prodekan och dekan inte överskrida totalt tolv (12) år. Vid ett omförordnande för en andra fyraårsperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget. En avstämning mellan rektor och dekan respektive prodekan ska ske efter två år vid den andra fyraårsperioden. Tillsvidareanställda professorer eller universitetslektorer som tidigare innehaft uppdraget som dekan eller prodekan vid universitetet kan omförordnas för ytterligare mandatperioder för samma uppdrag om minst fyra år har förlöpt sedan det föregående uppdragets utgång.

¹⁹ Omval av enskild vetenskaplig kompetent lärare eller externa ledamöter i fakultetsnämnden kan inte ske i de fall den enskilde ledamoten innehavt två, på varandra följande, mandatperioder om totalt åtta år. Om denna tid infaller under gällande mandattid ska berörd ledamot utträda ur nämnden och fyllnadsval ska ske. Rektor kan besluta om dispens från denna regel, efter anhållan från dekan, om särskilda skäl föreligger.

UMEÅ UNIVERSITET

11.4.2. Vetenskapligt kompetenta lärare

De vetenskapligt kompetenta lärarna utses av fakultetens vetenskapligt kompetenta lärare, *valförsamling*, efter nominering av fakultetens *valberedning*. Prefekter, biträdande prefekter eller ställföreträdande prefekter samt föreståndare för arbetsenheter kan inte komma ifråga som ledamot i fakultetsnämnden. Tre suppleanter ska utses till de vetenskapligt kompetenta lärarna. Suppleanterna är inte personliga, utan träder in i en på förhand bestämd ordning, där hänsyn kan tas till att nämnden ska ha en jämställd sammansättning. Närmare former för denna ordning beslutas av rektor. Om ordinarie ledamot avgår och behöver ersättas för resterande mandatperiod ersätts ledamoten av en suppleant enligt beslutad ordning. Om det vid någon tidpunkt kvarstår mindre än två suppleanter ska fyllnadsval genomföras.

11.4.3. Externa ledamöter

Externa ledamöter utses av rektor efter nomineringar från fakultetens *valberedning*. Nomineringen ska föregås av ett samråd mellan rektor och valberedning. Externa ledamöter ska utses från verksamhet utanför lärosätet och ska besitta bred erfarenhet från exempelvis offentlig verksamhet eller näringsliv. Suppleant till extern ledamot får utses.

11.4.4. Studenter

Den studentkår som har den aktuella fakulteten som sitt verksamhetsområde äger rätt att utse tre ledamöter till fakultetsnämnden, varav minst en bör representera utbildning på forskarnivå. Aktuell studentkår har också rätt att utse upp till tre gemensamma grupp-suppleanter. Fakulteten har att avgöra närvarorätten för suppleanterna vid fakultetsnämndens sammanträden.

11.5. Beslutsförhet

Fakultetsnämnden är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna, bland dem ordföranden (eller vice ordförande) är närvarande. Omröstning i nämnden ska vara öppen och avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. För sådana beslut som avses i 2 kap. 6 § högskolelagen krävs för beslutsförhet att majoriteten av de närvarande ledamöterna har vetenskaplig eller konstnärlig kompetens.

11.6. Dekanens roll och uppgifter

Dekanen leder det dagliga arbetet vid fakulteten och är fakultetens främste företrädare inåt och utåt.

Dekanen ska vara väl förankrad i forskarsamhället, besitta erfarenhet av ledarskap inom akademien samt inneha en god förmåga att samarbeta förtroendefullt med anställda och studenter.

Vid dekans bortovaro träder prodekan in som ställföreträdande. Dekan kan vid behov utse en eller flera vicedekaner med de ansvarsområden som dekanen beslutar.

Dekanen är ordförande i fakultetsnämnden och ansvarar för att de ärenden som behandlas i nämnden är väl förberedda. Dekanen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med såväl universitetets egna styrdokument som gällande författningar och avtal.

Dekan fattar beslut i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning och är skyldig att vidta åtgärder om inte underliggande chefsnivå genomför åtgärder vid återkommande eller allvarliga regelöverträdelser.

UMEÅ UNIVERSITET

Närmare föreskrifter om dekanens uppdrag och ansvar samt ramvillkoren för uppdraget fastställs av rektor.

11.7. Former för dekanens beslutsfattande

Formerna för dekanens beslutsfattande ska innehålla följande delar:

1. Dekan fattar beslut i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet vid regelbundna och protokollförda beslutsmöten utifrån en i förväg upprättad dagordning.
2. Dagordning och protokoll ska offentliggöras.
3. Studenterna har rätt att närvara vid beslutsmötena och vid behov kunna få anteckna avvikande mening i protokollet.
4. Beslutsmötena ska föregås av samverkan i enlighet med det lokala samverkansavtalet.

11.8. Övriga bestämmelser om fakulteternas organisation

11.8.1. Fakultetens ledningsgrupp

Fakultetens ledningsgrupp utgörs av dekan, prodekan, eventuella vicedekaner samt kanslichef. Dekan avgör om ytterligare funktioner eller personer ska vara representerade i fakultetens ledningsgrupp.

11.8.2. Kommittéer

Varje fakultetsnämnd ska ha en eller flera anställningskommittéer. Temporära eller permanenta råd och kommittéer *utöver* dessa står det respektive fakultetsnämnd fritt att inrätta.

12. Institutioner, arbetsenheter och centrum

I detta avsnitt beskrivs kortfattat de organisatoriska enheterna på basnivå, liksom institutionernas ledning och prefekternas roller och villkor.

12.1. Organisatoriska enheter på basnivå

Organisationens basnivå vid Umeå universitet utgörs av institutioner, arbetsenheter och centrum. Det är inom dessa som universitetets utbildning, forskning och samverkan bedrivs.

Rektor beslutar om närmare regler för institutioner, arbetsenheter och centrum inom ramen för arbetsordningens bestämmelser och andra bestämmelser beslutade av universitetsstyrelsen.

12.1.1. Institutioner

- Institutioner utgör grunden i universitetets organisation. Vid institutioner bedrivs utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället, inom ett eller flera akademiska ämnen. Utbildning omfattar normalt grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.
- Institutioner inrättas, ombildas eller avvecklas av universitetsstyrelsen.

UMEÅ UNIVERSITET

- Institutioner ingår i en fakultet och lyder under en fakultetsnämnd. Undantagsvis kan en institution ingå i fler än en fakultet. Universitetsstyrelsen beslutar vilken eller vilka fakulteter en institution ska ingå i.
- Institutioner leds av en prefekt som utses av dekan²⁰.
- En institution kan om det finns särskilda skäl indelas i underliggande avdelningar, enligt närmare regler beslutade av rektor.

12.1.2. Arbetsenheter

- Arbetsenheter är en organisatorisk enhet som av något skäl inte bör utgöra eller ingå i en institution.
- Arbetsenheter inrättas, ombildas eller avvecklas av rektor.
- Arbetsenheter lyder under en fakultetsnämnd eller motsvarande. Undantagsvis kan en arbetsenhet ingå i fler än en fakultet. Rektor beslutar vilken eller vilka fakulteter eller motsvarande som en arbetsenhet ska ingå i.
- Arbetsenheter leds av en föreståndare som utses enligt arbetsenhetens instruktion. Ett rådgivande organ kan knytas till arbetsenheten. Föreståndaren fattar beslut enligt samma ordning som anges för prefekt i avsnitt 10.2.1 i tillämpliga delar.
- Arbetsenheter kan om särskilda skäl föreligger ha en styrgrupp. I instruktionen ska ansvarsfördelningen mellan föreståndare och styrgruppen framgå.
- Ansvarig fakultet eller motsvarande ska vid de tidpunkter som beslutas av rektor, ompröva om verksamheten fortsatt bör bedrivas i samma form eller om arbetsenheten bör ombildas eller avvecklas.

12.1.3. Centrum

- Ett centrum kan inrättas för att främja eller synliggöra samarbete kring forskning, utbildning eller samverkan över ämnes- eller fakultetsgränser, med omgivande samhälle eller kring ett avgränsat fokusområde. Syftet med ett centrum är att skapa ett mervärde som inte kan uppnås inom ramen för ordinarie linjeorganisation.
- Centrum som är fakultetsöverskridande eller inrättas tillsammans med huvudman utanför Umeå universitet inrättas, ombildas eller avvecklas av rektor. Övriga centrum inrättas av dekan.
- Ett centrum ska i normalfallet inrättas för en begränsad tid med möjlighet till förlängning. En utvärdering kan vid behov ske före inrättandeperiodens slut, med rekommendation om fortsatt verksamhet, avveckling eller ombildning. Inrättande instans avgör om en sådan utvärdering ska genomföras.
- Centrum administreras av en värdinstitution eller en värdarbetsenhet, och har inte egna anställda.
- Ett centrum ska ha en styrgrupp, med representation från ingående parter, som beslutar om centrumets övergripande inriktning. Styrgruppens ledamöter utses av inrättande instans.
- Den dagliga verksamheten vid ett centrum leds av en föreståndare. Föreståndaren utses av inrättande instans i samråd med värdinstitutionens prefekt.

²⁰ Ledningen för Handelshögskolan vid Umeå universitet regleras i särskild ordning.

UMEÅ UNIVERSITET

12.1.4. Högskola

En institution, arbetsenhet eller ett centrum kan av universitetsstyrelsen ges benämningen högskola, i syfte att profilera verksamheten och stärka samverkan och samarbete med externa parter.

12.2. Institutionernas ledning

12.2.1. Prefekten som beslutsfattare

Prefekten fattar de beslut vid institutionen som följer av rektors besluts- och delegationsordning för Umeå universitet och respektive fakultets vidaredelegationer. Prefekten har även möjlighet att vidaredelegera vissa ärenden.

Formerna för prefektens beslutsfattande ska innehålla följande delar:

1. Prefekten fattar beslut vid regelbundna och protokollförda beslutsmöten utifrån en i förväg upprättad dagordning.
2. Dagordning och protokoll ska offentliggöras.
3. Studenterna har rätt att närvara vid beslutsmötena och vid behov kunna få anteckna avvikande mening i protokollet.
4. Beslut ska föregås av samverkan med arbetstagarorganisationerna i enlighet med det lokala samverkansavtalet.

Prefekten beslutar efter samråd med studenter och anställda vilka beredande och rådgivande organ som ska finnas vid institutionen.

12.2.2. Utseende av prefekt

Beslut om att utse prefekt fattas av dekan i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning och mandatperioden för uppdraget är i normalfallet fyra (4) år. Vid ett omförordnande för en andra fyraårsperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget. En avstämning mellan dekan och prefekt ska ske efter två år vid den andra fyraårsperioden.

Ett förordnande som prefekt för en sammanhängande period om mer än åtta år ska endast komma i fråga undantagsvis. Om biträdande prefekt utses till prefekt får de sammanlagda mandatperioderna som biträdande prefekt och prefekt inte överskrida totalt tolv (12) år. Anställd som tidigare innehått uppdraget som prefekt kan omförordnas för ytterligare mandatperioder vid samma institution eller enhet om minst fyra år har förlöpt sedan det föregående uppdragets utgång.

Ställföreträdande prefekt och eventuella biträdande prefekter utses av dekan i samråd med tillträdande prefekt.

Närmare föreskrifter om formerna för utseende av prefekt samt prefektens roll och villkor fattas av rektor.

12.2.3. Institutionens ledningsgrupp

Institutionens ledningsgrupp utgörs av prefekt och biträdande eller ställföreträdande prefekt.

UMEÅ UNIVERSITET

Prefekten avgör om ytterligare funktioner eller personer ska vara representerade i institutionens ledningsgrupp.

13. Internrevisionen, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Lärarhögskolan vid Umeå universitet

I detta avsnitt beskrivs kortfattat de organisatoriska enheterna som har till uppgift att universitetsgemensamt ge service, utveckla och stödja universitetets huvudprocesser utbildning, forskning och samverkan samt ska bistå med att granska, planera, uppfölja och ge vägledning till hela universitetet.

13.1. Internrevisionen

Vid Umeå universitet finns en internrevision²¹. Revisionen är oberoende och objektiv i gransknings- och rådgivningsarbetet och ska stödja universitetet genom att granska och bedöma verksamheten, regelefterlevnad, uppfyllelse av regeringens mål och kraven på en effektiv verksamhet. Enligt styrelsebeslut är Internrevisionen organisatoriskt placerad som en fristående enhet under universitetsstyrelsen och hanteras administrativt under rektor. Internrevisionen leds av internrevisionschefen som anställs av rektor i samråd med universitetsstyrelsens ordförande.

13.2. Umeå universitetsbibliotek

Vid Umeå universitet ska det finnas ett universitetsbibliotek benämnt Umeå universitetsbibliotek. Universitetsbibliotekets styrelse har att besluta om organisationen vid universitetsbiblioteket efter förslag från överbibliotekarien. Överbibliotekarien har ansvar för att inför biblioteksstyrelsen leda och utveckla verksamheten. Överbibliotekarien representerar biblioteket utåt mot biblioteksvärlden och statliga myndigheter med flera, men även inåt gentemot universitetet, dess administration, fakulteter och studenter. Överbibliotekarien är chef för universitetsbiblioteket och anställs av rektor eller av den som rektor beslutar. Biblioteksstyrelsens sammansättning och uppgift fastställs av rektor.

Överbibliotekarien kan utse en ställföreträdande överbibliotekarie som kan fatta beslut vid överbibliotekariens bortavaro.

Överbibliotekarien och biblioteksstyrelsen fattar beslut i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning.

13.3. Universitetsförvaltningen

Vid Umeå universitet ska det finnas en universitetsförvaltning som ska stödja universitetets verksamhet. På universitetsstyrelsens och universitetsledningens uppdrag handlägger universitetsförvaltningen ärenden och bereder riktlinjer och uppdrag till fakulteter och institutioner. Universitetsförvaltningen tillhandahåller och underhåller också infrastruktur samt

²¹ 1 kap. 5a § högskoleförordningen samt 2 § internrevisionsförordningen (2006:1228)

UMEÅ UNIVERSITET

ansvarar för universitetets stödprocesser inom bland annat ekonomi, kommunikation, samverkan, IT och personal.

Universitetsdirektören är chef för universitetsförvaltningen och har det övergripande ansvaret för den löpande verksamheten och utvecklingen av universitetsförvaltningen.

13.4. Lärarhögskolan vid Umeå universitet

Lärarhögskolan vid Umeå universitet har uppdrag att samordna, utveckla och kvalitetssäkra lärarutbildning och utbildningsvetenskap vid universitetet samt samverka med parter inom såväl som utanför universitetet. Lärarhögskolan leds av en styrelse som bland annat har det administrativa ansvaret för övergripande inriktning och utveckling, det övergripande ansvaret för upplägg och organisation av utbildning på grundläggande och avancerad nivå inom området, samt ansvar för att fastställa kriterier för fördelning av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå utifrån riktlinjer från universitetsstyrelse och rektor. Rektor har att fastställa närmare regler för Lärarhögskolans organisation samt styrelsens sammansättning och uppdrag.

Den dagliga verksamheten vid Lärarhögskolan ska ledas av en föreståndare som bland annat har till uppgift att fatta beslut avseende högskolans verksamhet, att inåt och utåt företräda verksamheten samt att leda uppföljnings- och utvecklingsarbete. Vid föreståndarens bortovaro träder biträdande föreståndaren in som ordinarie föreståndare. Föreståndaren samt biträdande föreståndaren utses av rektor, eller av den som rektor beslutar, för en period om fyra år vardera. Närmare föreskrifter om utseende av föreståndare och biträdande föreståndare samt deras uppdrag och ansvar fastställs av rektor.

Styrelsen samt föreståndaren fattar beslut i enlighet med rektors delegationsordning för Lärarhögskolan vid Umeå universitet.

13.4.1. Lärarhögskolans ledningsgrupp

Lärarhögskolans ledningsgrupp utgörs av föreståndaren för Lärarhögskolan, biträdande föreståndare samt kanslichef. Föreståndaren avgör om ytterligare ledamöter i ledningsgruppen.

14. Handläggning av ärenden

I detta avsnitt beskrivs kortfattat den lagstiftning som reglerar universitetets handläggning av ärenden.

Umeå universitet är en statlig myndighet som lyder under myndighetsförordningen (2007:515). Det innebär att beslut ska avgöras efter föredragning. I arbetsordningen eller i särskilda beslut får myndigheten bestämma att ärenden som avgörs av någon annan person än myndighetens chef inte behöver föredras. Vid Umeå universitet kan beslut av examinator om betyg fattas utan att det föredras.

För varje beslut i ett ärende ska en handling upprättas som visar dagen för beslutet, beslutets innehåll, vem som har fattat beslutet, vem som har varit föredragande och vem som har varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. Om beslutet rör en enskild ska dessutom beslutet innehålla de skäl som bestämt utgången och eventuell avvikande mening. Om beslutet kan överklagas ska det även innehålla en överklagandehänvisning.

UMEÅ UNIVERSITET

Alla beslut ska dateras och diarieföras.

15. Rutiner för rapportering mellan olika organisatoriska nivåer

I enlighet med förordningen om intern styrning och kontroll (2007:603) ska Umeå universitet ha en process som säkerställer att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515).

Processen ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Som en del av denna process ingår rapportering mellan olika nivåer inom universitetet. Rapportering av hur delegation har utövats sker i dialog mellan den funktion som delegerar och den person som mottar delegation. Rapportering ska ske under det årliga medarbetarsamtalet samt kan även ske med tätare tidsintervall om en av parterna önskar det.

Ansvar för att vidta åtgärder vid negativa händelser och regelöverträdelser ligger på respektive chefsnivå. På institutions- och enhetsnivå är det prefekt, enhetschef eller föreståndare som är skyldig att vidta åtgärder, på fakultetsnivå är det dekan och på universitetsgemensam nivå är det rektor i samråd med universitetsdirektör som är skyldig att vidta åtgärder.

Vid de återkommande dialogträffarna mellan universitetsledning och fakultetsledning ska avvikelserapportering ingå. Där ska eventuella befarade eller uppkomna negativa händelser eller regelöverträdelser inom fakultetens ansvarsområde rapporteras till universitetsledning. Universitetsledningen kan också i sin tur fånga upp signaler som inkommit, avseende befarade negativa händelser eller regelöverträdelser inom fakultetens ansvarsområde.

Prefekt eller enhetschef som får information om regelöverträdelser eller risk för negativa händelser ska rapportera skriftligt eller muntligt till fakultetsledning respektive universitetsdirektör i de fall regelöverträdelse bedöms som allvarlig eller återkommande.

I de fall en anställd på institution eller enhet har information om regelöverträdelse, ska detta rapporteras till prefekt eller enhetschef. I de fall prefekt eller enhetschef trots påtalan, ändå fattar beslut som innebär en allvarlig eller återkommande regelöverträdelse kan den anställde kontakta dekan, kanslichef eller motsvarande. Om exempelvis enhetschef inom universitetsförvaltningen, personal vid fakultet eller universitetsdirektör får information om regelöverträdelser, ska den som har tagit del av informationen aktivt informera berörd fakultetsledning eller universitetsledning.

I de fall överordnad chefsnivå får information om regelöverträdelser som är allvarliga eller återkommande, ska överordnad chefsnivå säkerställa att åtgärder är vidtagna.

Samtliga chefer och övriga anställda har möjlighet att kontakta universitetsdirektören för rådgivande samtal i de fall det befaras allvarliga eller återkommande regelöverträdelser.

Chefer och handläggare inom universitetsförvaltningen är ett stöd i processen med att undersöka regelöverträdelser samt föreslå åtgärder, det vill säga som ett stöd till ansvarig chef.

UMEÅ UNIVERSITET

I de fall rektor eller universitetsdirektör informeras av internrevisionen om allvarliga eller återkommande regelöverträdelser, ska universitetsdirektör skyndsamt informera berörd fakultetsledning eller universitetsledning om detta.